bb 75. fogadás a japán követségen

t bc/tr szb 1963. április 29.

ken-ichiro yoshida japán követ hétfőn este fogadást adott japán nemzeti ünnepe alkalmából.

a fogadáson megjelent kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vass istvánné, az országgyülés elnöke, incze jenő külkereskedelmi miniszter, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa, továbbá a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet sok vezető személyisége. ott voltak a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai testület vezetői és tagjai. /mti/

-.-

bb 76. az egyetemi szinpadon

tr szb 1963. április 29.

nagy sikerrel zajlott le a versbarátok köre cimü irodalmi mozgalom első estje a magvető könyvkiadó szervezésében. közremüködött: bodor tibor, csernus marianne, egressy István, fodor tamás, latinovits zoltán, sólyom katalin, surányi ibolya, sütő irén előadómüvész, szendrey karper László gitármüvész, valamint jobbágy károly, kis ferenc, ladányi mihály és váci mihály költő. /mti/

-.-

bb 77. ünnepi est nguyen trai vietnami költő emlékére

t hi/tr szb 1963. április 29.

a tudományos ismeretterjesztő társulat hétfőn este a kossuth-klubban emlékestet rendezett nguyen trai vietnami költő halálának 520. évfordulója alkalmából. az ünnepséget vass istvánné, az országgyülés elnöke, a vietnamban járt magyar parlamenti küldöttség vezetője nyitotta meg, utána simon István kossuth-díjas költő ismertette nguyen trai életmüvét. az emlékesten résztvettek a külügyminisztérium és a müvelődésügyi minisztérium képviselői, valamint kulturális életünk sok ismert személyisége. ott volt hoang bao son, a vietnami demokratikus köztársaság nagykövete, valamint a nagykövetség és más államok külképviseleteinek vezető beosztásu munkatársai.

a müsorban neves fővárosi müvészek nguyen trai verseit, valamint vietnami dalokat adtak elő. /mti/

-.-

- v é g e -

n
21.04/ szb

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6.-7. Telefon: 159-490, 369-000
A szerkesztőséget és kiadóhivatalt a vezérigazgató felel.

ORSZ. SZECHÉNYI KÖNYVTÁR

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. április 30.

bb 1. magyar zenemüvészek külföldi vendégszereplése

i sj/gk-lm ha 1963. április 30.

májusban a magyar zenei élet több kiválósága lép fel külföldi hangverseny-pódiumokon. fischer annie angliai vendégszereplésén edinburghben, londonban és gilminsterben ad hangversenyt. gyarmati vera hegedümüvésznő szófiában, és razgardban mutatkozik be a bolgár közönség előtt. perényi miklós csellista olaszországba és ausztriába utazik: torinóban, majd bécsben szerepel. tibay kriszta, a debreceni csokonai szinház tagja japánban lép fel. csenki imre karnagy stuttgartba utazik, ahol rádiófelvételeken vesz részt./mti/

-.-

bb 2. pünkösdi királyválasztás lesz dunakeszi-alagon

i tz/sze-lm vg 1963. április 30.

junius 2-án, 3-án és 9-én nagyszabásu lovasbemutatót rendeznek dunakeszi-alagon. a nézőközönséget különböző ügyességi gyakorlatok, köztük az egykori ,,ördöglovas,, produkciói, lóidomitás, fogat-bemutatók, lovas-solymászat szórakoztatja. ezenkivül megelevenedik a porondon a végvári vitézek élete, a csikós világ, sőt lejátsszák a pünkösdi királyválasztás hagyományos ceremóniáit is ugy, ahogyan jókai mór irta le az egy magyar nábob-ban.

a bemutató egyébként előreláthatólag meglehetősen nemzetközi jellegü közönség előtt játszódik majd le. az ibusz ugyanis elhatározta, hogy annak a többezer külföldinek, aki akkoriban hazánkban tartózkodik, szintén lehetővé teszi e ritka látványosság megtekintését./mti/

-.-

bb 3. aratják a gabonát a duna-tisza közi mezőgazdasági kisérleti intézet növényházában

vid j-lm ká

1963. április 30.

beérett a gabona a duna-tisza közi mezőgazdasági kisérleti intézet kecskeméti növényházában; megkezdték az aratást. a korai érésü japán és a későn érő, de bőven termő német buzafajta keresztezéséből származó hibridek telt kalászokat neveltek, amelyekből egészséges szemeket csépelnek. a fedett ,,szántóföld,, lehetőséget nyujt a kutatóknak arra, hogy a gabona évente kétszerü termesztésével meggyorsitsák a nemesitést, s mielőbb bőtermő, a betegségeknek ellenálló, korai érésü gabonafajtákat adjanak a nagyüzemeknek. a most kicsépelt magot jarovizálás után a szabad földbe ültetik, s októberben ismét aratnak./mti/

-.-

bb 4. az idén is megrendezik a nemzetközi női autós célturát

i vt/sze-lm ha

1963. április 30-

a magyar autóklub és a budapesti nőtanács, - a csehszlovák autóklubbal közösen - ez évben is megrendezi a nemzetközi női autós célturát budapest - ótátrafüred - pozsony utvonalon. a történelmi városokon, változatos vidékeken vezet az utvonal. a részvevők gyöngyösön, majd miskolcon, tornyosnémetin áthaladva a kassa-eperjes-poprád utvonalon, a természeti szépségekben gazdag szlovákiai tájakon jutnak el a magastátra egyik legszebb üdülő központjába, ótátrafüredre. innen az ut második szakasza pozsonyba vezet. a rajt május 4-én a hősök terén lesz. mindazok, akik menetlevelüket a pozsonyi célban leadják, megkapják az emlékplakettet. a különböző kategóriák első három helyezettje értékes tiszteletdijban részesül./mti/

-.-

bb 5. gyöngyvirág-szőnyeg a somogyi erdőkben

vid j-lm ká

1963. április 30.

a tavasz legkedvesebb virága, az erdei gyöngyvirág kinyilt a somogyi erdőkben. a déli részen - berzence, vizvár környékén - valóságos szőnyegként borija a gyöngyvirág a gyertyánosok és tölgyesek alját./mti/

-.-

bb 6. országos rajzpedagógiai, valamint gyógypedagógiai konferencia lesz májusban

i vt/gk/m/ha

1963. április 30.

május 26 - 29 között rendezi meg a pedagógusok szakszervezete és a müvelődésügyi minisztérium a 2. országos rajzpedagógiai konferenciát, budapesten. a tanácskozás egyik legfontosabb feladata lesz, hogy megvilágitsa az esztétikai és az ipari rajoktatás közös pedagógiai problémáit. a tanácskozáson kitüntetéseket adnak át a kiemelkedő munkát végző rajztanároknak. az értekezletre érkeznek vendégek több külföldi államból, s képviselteti magát az unesco, valamint a rajztanárok világszövetsége is.

ugyancsak májusban kerül sor a 2. országos gyógypedagógiai tudományos konferenciára. a háromnapos tudományos tanácskozáson mintegy ötven előadás hangzik el, a konferencia iránt külföldön is élénk érdeklődés tapasztalható, előreláthatóan a különböző államokból több szakember érkezik, s résztvesz a tanácskozáson az unesco képviselője is. /mti/

-..-

bb 7. uj muzeumi tárlatok a megyeszékhelyeken - kiállitás lesz a visegrádi utcai pártházban

i lv/tm/m/ha

1963. április 30.

a magyar muzeumok idei tervében számos uj kiállitás megnyitása szerepel. a megyékben arra törekszenek, hogy gyüjteményükből minél teljesebb régészeti, néprajzi, történeti, természettudományi és képzőmüvészeti anyagot egyesitő kiállitásokat mutassanak be. még az idén kiállitás nyilik többek között székesfehérvárott, szekszárdon, kecskeméten, tatán, szolnokon, veszprémben, miskolcon, és békéscsabán.

az egri várban befejeződött a gótikus palota maradványának helyreállitása. itt eger történetét és a törökök elleni háboruk leleteit mutatják be. monokon, kossuth lajos szülőházában a nemzeti muzeum a szabadsághős emlékét őrző kiállitást rendez. az ország legnagyobb állandó jellegü néprajzi kiállitását pécsett nyitják meg. az idén előreláthatólag elkészül a fővárosban, a visegrádi utcai egykori pártházban a munkásmozgalmi dokumentumokból rendezett kiállitás. a nemzeti muzeum és a petőfi irodalmi muzeum régebbi kiállitásait korszerüsitik. a tervek szerint a petőfi irodalmi muzeumban károlyi mihály emlékkiállitás nyilik. /mti/

-..-

8.00/a

bb 10. uj árvédelmi erdősávokkal óvják a gátakat a hullámveréstől - hétezer hektáron telepitenek véderdőt a vizügyi igazgatóságok - uj módszerrel csaknem 200 millió forintos megtakaritás

1 sb/tr vm vg

1963. április 30.

a folyók gátjainak nagyon veszedelmes ellensége a hullámverés, amely a gyepszőnyeggel boritott töltések oldalát is megbontja, sőt nem egyszer át is szakitja. a vizügyi szervek az árhullámok idején rőzsekötegek, vagy ujabban müanyagfólia leteritésével védik a gátak oldalát, de a legbiztosabb az, ha erdősávval, a fák lombkoronájával törik meg a hullámok erejét. a korábban telepitett csaknem tizezer hektár hullámtörő erdősávnak azonban majdnem a felét már rendkivül megritkult és kipusztult. ezért az országos vizügyi főigazgatóság elrendelte, hogy hétezer hektár uj véderdő telepitésével kell növelni az árvédekezés biztonságát a következő tiz évben.

a vizügyi igazgatóságok az idén készülnek fel a munkákra és a jövő évben kezdik meg a tizéves erdősitési program megvalósitását, amelyet azonban még a nagyobb öntözőcsatornák és patakok partjának fásitására is kiterjesztenek. igy a vizügyi szervek majd összesen 9 ezer hektárt erdősitenek és fásitanak. a véderdők gyorsnövésü nyár-és füzfáit uj módszer alapján telepitik. nem ásnak gödröket, mint régen, hanem nagy földgépekkel egyengetik el a talajt és fa-csemeték helyett dugványokat ültetnek a földbe. ezzel csaknem két-százmillió forinttal csökkentik a fatelepités költségeit, s később pedig a fakitermeléssel évente 35-40 millió forint értékü tiszta jövedelemhez, illetve 155 ezer köbméter fához jut majd az ország. /mti/

- . -

bb 20. május elsején már zöldpaprikát szállit a balatonszentgyörgyi termelőszövetkezet

vid j vm ká

1963. április 30.

somogy megye egyik legnagyobb közös gazdaságában, a balaton-szentgyörgyi délbalaton termelőszövetkezet 146 holdas kertészetében szorgos a munka ezekben a napokban. dr. kovács jánosnak, a keszthelyi agrártudományi főiskola tanárának irányitásával, aki az ott dolgozó 36 tagu szocialista brigádot patronálja, igen szép eredményeket érnek el. a 29 hollandi melegágyban már szép, fejlett paprikákat lehet látni a bokrokon, s a diónál is nagyobbak a paradicsomok. paprikából május elsején küldik az első szállitmányt piacra. a melegágyi ablakok alatt nevelt paprikából több mint [redacted] darabot szednek majd le. a paradicsomot két-három nap mulva kezdik szállitani./mti/

- . -

9.05/a

Ft 200.000

bb 14. mennyit költünk rádió- és televizió, háztartási gépek, butorok és kerékpárok javitására? - évente csaknem 5 millió pár cipőt talpaltatunk - a lakosságnak nyujtott szolgáltatások statisztikai vizsgálata

1 zs/tm/m/ha

1963. április 30.

a javitó-szolgáltató tevékenység hazánkban az elmult években jelentősen fejlődött, sok területen azonban nem birt lépést tartani a növekvő igényekkel. a következő esztendők fejlesztési programjának kialakitásához segitséget nyujtanak a statisztikusok is, akik a közelmultban érdekes vizsgálatban összegezték, hogy a különböző szolgáltatásoknál hogyan alakult a forgalom, hol, milyen mértékben igényli a lakosság a helyiipar tevékenységét.

a vizsgálati eredményekből kitünik, hogy egy-egy lakos évi átlagban mintegy 75 forintot költ cipő-, és textil ruházati cikkek javitására. érdekes, hogy ebből az összegből hozzávetőlegesen 50 forint a cipők fejelésére, talpalására, sarkalására, stb. jut. pontos adatok szerint 1954-ben 5,025.000 pár, 1955-ben 4,953.000 pár, 1961-ben pedig 4,836.000 pár lábbelit talpaltak meg a cipészek. az igények tehát csökkenő tendenciát mutatnak, ami azzal magyarázható, hogy ha a kész cipő ára a keresethez viszonyitva csökken, egyre kevésbé érdemes az elrongálodottat javittatni.

iparcikkek rendbehozatalára egyébként évente átlagosan csaknem 100 forintot költünk. a régi butorok rendbehozatalára például a budapestiek 25.60 forintot, a vidékiek 12.67 forintot költenek átlagosan, sorrendben ezután a rádió és a televizió javitása, különböző háztartási villamos készülékek ,,gyógyitása,, és a járművek személygépkocsi, kerékpár, motorkerékpár/ javitási költsége következik. egy-egy lakos évi átlagban 5.36 forintot költ a rádió és tv-készülékek rendbentartására, a háztartási készülékekre pedig 2.67 forintot.

a háztartási szolgáltatások iránt a tapasztalatok szerint viszonylag alacsony a kereslet. lakástakaritást például átlagosan alig egy forint értékben veszünk igénybe - ez alól csupán az őszi és a tavaszi nagytakaritási idény - kivétel - s a külföldi országokhoz hasonlitva fejletlen még a kereskedelmi házhozszállitás rendszere is. mosásra, vegytisztitásra 11.12 forint jut - ez azonban inkább a kapacitás korlátozott voltával, mint a kereslet hiányával magyarázható. /folyt.köv./

9.14/a

bb 14. /mennyit ... 1. folyt./ m

a statisztikusok véleménye szerint a következő években a reáljövedelmek növekedésével párhuzamosan feltétlenül számolni kell a szolgáltatások iránti érdeklődés gyors növekedésével. elsősorban a mosodai szolgáltatás fejlesztése sürgető feladat, de bővíteni kell az iparcikk és a textiliák, ruházati cikkek javításával foglalkozó üzlethálózatot is. /mti/

-..-

bb 15. emlékünnepségre készülnek korányi frigyes szülőfalujában

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

dr. korányi frigyes halálának 50. évfordulója alkalmából május 11-én nagyszabásu emlékünnepséget rendeznek az európaszerte hires orvos-professzor szülőfalujában, nagykállóban. ismertetik korányi frigyes életét, munkásságát, és koszoruzási ünnepséget tartanak szülőházánál. /mti/

-..-

bb 16. fellner emlékmuzeumot rendeznek be tatán

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

fellner jakabnak, a 18. század európai-hirü épitészmesterének legtöbb munkáját tata város őrzi. a müemlékekben gazdag dunántuli kisvárosban a 200 éves házak többsége az ő alkotása. a városban most méltó emléket állitanak a nagy mesternek. tata első településének a helyén, a kálvária dombon fellner-emlékmuzeumot rendeznek be. ezt a területet már korábban védetté nyilvánitották, ugyanis itt van európa egyik legértékesebb geológiai emléke. a régi kőbánya délkeleti szilafalán látható rétegsorok a föld geológiai kialakulását szemléltetik. a régi kőbánya kopár szikái értékes müemlékeket is őriznek. a 14. században épitették fel itt azt a templomot, amelynek szentélyét meghagyva alakitotta ki fellner jakab a ma is álló kápolnát. az eredeti templom alapfalai is előkerültek néhány évvel ezelőtt. a kápolna restaurálását az idén befejezik és itt rendezik be a fellner-emlékmuzeumot. a dombon lévő 45 méter magas fellner kilátó tornyot is helyreállitják ebben az évben. /mti/

-..-

bb 8. filmklub szentgotthárdon

vid fm/tné vm fm 1963. április 30.

szentgotthárdon a tit és a járási kisz-szervezet kezdeményezésére filmklub létesült. tagjai megtekintik az elmult idők kiemelkedő filmalkotásait, továbbá filmtörténeti és esztétikai előadásokat hallgatnak./mti/

- . -

bb 9. nagynevü külföldi tudósok tartanak ebben az évben előadásokat a budapesti müszaki egyetemen

i tz/gg vm ki 1963. április 30.

a budapesti müszaki egyetem meghivására az idén 29 neves külföldi - szovjet, csehszlovák, lengyel, román, német, francia és norvég - tudós és szakember látogat el hazánkba, hogy előadást tartson szakterületének legérdekesebb kérdéseiről. közülük többnek a neve világszerte ismert a müszaki tudományok területén. ilyenek például i.a.oding professzor, a szovjet tudományos akadémia kohászati kutató intézetének igazgatója, aki a legujabb anyagvizsgálati kutatásokat ismerteti majd, l. kuhn professzor, a varsói müszaki főiskola tanára, aki nemrég szerkesztette meg a világ egyik legkorszerübb elektronikus számológépét és g.lorentzen norvégiai, trondheimi egyetemi tanár, aki budapesten a hütőtechnika oktatásának időszerü kérdéseiről tart majd előadást./mti/

- . -

bb 24. marokecsetek tizenhatezer kiló müanyag ,,sörtéből,,

vid te vm ki 1963. április 30.

a szegedi ecsetgyárban eredményes kisérleteket folytattak müanyag ,,sörtés,, ecsetek gyártására. ezek a hegyezett végü perlonszálak jól helyettesitik a természetes sörtét, s a belőlük készült ecsetek a gyakorlatban is jól beváltak.

az uj cikkek olcsóbbak és tartósabbak a régieknél. az idén mintegy 16.000 kiló müanyagot használnak fel marok-, illetve lakkecsetek gyártására./mti/

- . -

bb 11. magyar müszer a test belső üregeinek fényképezésére

i tz/sze vm vg 1963. április 30.

érdekes, igen korszerü müszerre kapott szabadalmat földi tivadar elektromérnök, a budapesti müszaki egyetem elméleti villamosságtani tanszékének tanársegéde. müszere segitségével fényképfelvételek készithetők azoknak a teljesen zárt testüregeknek a belsejéről, amelyekbe egyébként csak mütét révén lehetne bele látni.

ilyen célu müszereket külföldön vagy igen drága kvarcrudakból készitenek, vagy olyan megoldásban, hogy nagyfeszültségü árammal táplált fényforrást juttatnak a testüregbe, amikoris akár egy váratlan rövidzárlat, akár a világitótest eltörése áramütést, vagy sérülést okozhat. a magyar müszer mindezeknél nemcsak jóval olcsóbb, hanem biztonságosabb is. a körülbelül 30 centiméter hosszu, vékony rudszerü müszernek ugyanis, amelyet - akár csak külföldi versenytársait - vagy injekciós tüként az üreg falán átszurva, vagy a test valamelyik természetes nyilásán keresztül juttatnak a vizsgálandó térbe, lényege egy négytagu, különleges, itthon is gyártott lencserendszer. a fényképezéshez - ha kell, a szines felvétel elkészitéséhez - a fényt kivülről, a müszer müanyag ,,boritásán,, át juttatják be a testüregbe, a nagylátószögü optika pedig a megvilágitott felület képét vezeti ki a fényképezőgéphez. tizenkét felvétellel egy teljes gömb egész belső felülete lefényképezhető./mti/

- . -

bb 18. megkezdődött gyöngyösön a vakuumtechnikai gépek gyártása - elkészültek az első ampullagyártó automaták

i kf/kf vm ki 1963. április 30.

a mult évben vette át az egyesült izzó a gyöngyösi szerszám és készülékgyárat, amelynek ügyeskezü dolgozói rövid idő alatt átálltak az uj feladatra, a vákuumtechnikai gépgyártásra. már tavaly 5 millió forint értékü alkatrészt gyártottak ilyen berendezésekhez, s az idén megkezdték a gépek előállitását is.

a napokban elkészitették az első három orvosi ampullagyártó berendezést. egy-egy ilyen korszerü automata óránként 3 200 egyköbcentis fiolát készit. az idén mintegy 100 ilyen automatát gyárt a gyöngyösi üzem, hatvanat szovjet exportra, a többit kubai és hazai megrendelésre.

/folyt.köv./

/bb 18. megkezdődött.....1.folyt./vm

ezenkivül még hat ujfajta egyedi vákuumtechnikai gép előállitását kezdte meg a gyár, amely jövőre már teljes kapacitását vákuumtechnikai gépgyártásra használja fel. igy például sorozatban készitik majd a vákuumszivattyukat./mti/

- . -

bb 12. 60 fajta tulipán nyilik a rákosvölgyi virágtelepen - anyák napjára piros, sárga, fekete és lila papagálytulipánok kerülnek a virágpiacra

t tf/vm ká 1963. április 30.

a fővárosi kertészeti vállalat 100 holdas rákosvölgyi virágtelepén 800.000 tulipán nyilik ezekben a napokban. a mintegy 60 fajta tulipánhagymát az ősszel ültették el, s jelenleg a szivárvány minden szinében pompázó óriási virágszőnyegtől tarkállik a kereszturi határ. szakemberek véleménye szerint a termesztés szempontjából legjobban az ugynevezett darwin-hibridek alkalmazkodnak a hazai éghajlatnoz. ezek közül legszebbek az apeldoon, az oxford és a goudosnik fajták, amelyeket kertészeink holland importból honositottak meg. hatalmas - 8-10 centiméter átmérőjü - virágjuk van. a goudosnik tulipán, amelyből jelenleg mintegy 5.000 tő van a telepen, idén először virágzik hazai földön. rendkivül szép, látványos fajta, mert minden egyes virága más-más szinben pompázik. csodálatosak az óriási virágu, szabdalt szirmu papagály tulipánok is. ebből a közkedvelt fajtából még ezen a héten 15.000 tő nyilik, s anyák napjára legnagyobb részük már a virágért-üzletekbe kerül. érdekes fajtái az élénkpiros teréz, a sárga sunshine, a fekete blackparott, a lila blueparott és a kellemes rózsaszinü fantázia./mti/

- . -

bb 26. harminc háztáji bizottság müködik már a veszprémi járás termelőszövetkezeteiben

vid j vm ká 1963. április 30.

a veszprémi járás 30 termelőszövetkezetében alakitották meg az elmult napokban a háztáji bizottságokat. a közgyülési határozat alapján választott bizottságok feladata gondoskodni a háztáji földek igazságos kiméréséről, a háztáji állattenyésztés elősegitéséről, általában a háztáji gazdálkodás eredményeinek fokozásáról./mti/

- . -

bb 17. hat-nyolcszorosára növekszik a kábelgyártás a magyar-szovjet aluminiumegyezmény eredményeként

i szf/gk/m/ki 1963. április 30.

a magyar aluminiumtermelés jelentékeny részét a kábelipar használja fel elektromos áramot továbbitó vezetékek, erek, sodronyok, hirdástechnikai huzalok előállitására a különböző vezetékek védelmére szolgáló kábelköpenyként. a tavaly megkötött magyar-szovjet aluminiumegyezmény, amelynek eredményeként 1967-től bővebben leszünk az aluminiumnak, nagy távlatokat nyit a kábelgyártás fejlődése előtt is.

a kábelipar szakemberei már megkezdték a felkészülést erre az időszakra. ugy számitják, hogy a szovjetunióból érkező évi 160 ezer tonna aluminiumnak, amelyet az egyezmény a kiszállitott 300 ezer tonna timföldből biztosit számunkra, majdnem a felét a kábelipar veszi majd igénybe. a kábelgyártás ezzel az anyagtöbblettel a különféle termékfajtákban a jelenleginek hatszorosára-nyolcszorosára futhat fel. a magyar kábelipar ebben az időszakban nagy szerepet vállalhat majd a kgst révén a baráti országok kábelellátásában is. aluminiumkábelt jelenleg nem exportálunk, mert hazai felhasználásra sincs elég. a hiányzó mennyiséget többnyire tőkés országokból hozzuk be. a gyártás felfutásának idején az import teljesen megszünik és aluminiumkábel exportáló ország leszünk. acél-aluminiumkábelt most is adunk el külföldre - a termelésnek körülbelül egyharmadát. az aluminiumbőség idején ennek a termékfajtának az exportját is növelni lehet.

a kohó- és gépipari minisztérium megtette az első lépéseket a hatalmas termelési felfutás feltételeinek megteremtésére. a következő években, nagyobbára a harmadik ötéves terv első felében, megduplázzák a magyar kábelmüvek termelési kapacitását, ezenkivül megkezdték uj kábelgyárak tervezését. az uj gyárak terveiből annyit kiviteleznek majd, amennyit az időközben kialakuló exportszerződések szükségessé tesznek.

uj gyártmányok tervezése, kikisérletezése is megkezdődött a fémipari kutató intézet segitségével. tervezik például távjelző berendezések rézből gyártott elemeinek, vezetékeinek aluminiummal való helyettesitését. transzformátorok réztekercselését is aluminiumtekerccsel akarják felváltani. ötvözött vezetékek gyártásában még nem értük el a világszinvonalat. a fémipari kutató intézet jelenlegi vizsgálatai ezt az elmaradást is pótolni akarják. például a kábelmüvekkel közösen olyan aluminium telefonhuzalt akarnak előállitani a telefonkészülékekhez, amely a rézhuzalhoz hasonló hajlékonyságu. /folyt.köv./

9.45/a - 10 -

bb 17. /hat-nyolcszorosára ... 1. folyt./ m

sokat vár a kábelipar a május elején budapesten és székesfehérvárott külföldi szakemberek részvételével megrendezésre kerülő aluminiumipari konferenciától, amelyen több előadás hangzik majd el az aluminium kábelgyártás fejlesztéséről is. /mti/

-..-

bb 13. önkéntes tüzvédelmi járőrök ,,vigyázzák,, az erdőket

tf/m/ká 1963. április 30.

a tavaszi erdőtüzveszély fokozott figyelmet, gondosságot követel a kirándulóktól, hiszen egy könnyelmüen eldobott égő gyufaszál, cigarettavég milliós károkat okozhat értékes erdeinkben. az erdőtüzek megelőzésére az országos erdészeti főigazgatóság széleskörü intézkedéseket tett. önkéntes tüzoltó csapatokat szerveztek, amelyek a hét végeken fürge terepjáró autókkal járják a közkedvelt kirándulóhelyeket, elsősorban a budai hegyekben visegrád környékén valamint a mátrában és a bükkben. a magasabb hegycsucsokon és a kilátókban önkéntes tüzfigyelő örsök teljesitenek szolgálatot, figyelik az erdőket, s veszély esetén riasztják a körzeti önkéntes tüzoltó csapatokat. örvendetes, hogy már az iskolai oktatásban is helyet kapott az erdővédelem. a középiskolákban a politechnikai oktatás keretében megismertetik a diákokat az erdőtüz elleni védekezés és a tüzoltás módjaival. a miskolci gimnázium tanulói máris önkéntes ,,erdőörsöket,, szerveztek és szombat-vasárnap ellenőrzik, hogy a kirándulók megtarják-e az erdők tüzvédelmi szabályait. ha szabálytalanságot látnak figyelmeztetik a gondatlan, könnyelmü természetjárókat. /mti/

-..-

bb 19. márványmintás ,,müfák,, bemutatója a nemzetközi vásáron - sportszerek és aranyérmes gimszarvastrófeák az országos erdészeti főigazgatóság pavilonjában

i tf/m/ká 1963. április 30.

először vesznek részt az idén a budapesti nemzetközi vásáron a hazai erdőgazdaságok és az erdészeti faipari vállalatok. az országos erdészeti főigazgatóság pavilonjában elsősorban az uj erdőgazdálkodási iparágak termékeit mutatják be, azokat az árucikkeket, amelyeket az elmult években többnyire devizáért importáltunk, jelenleg pedig magunk állitunk elő, sőt már jelentős mennyiséget exportra is termelünk. bizonyára felkeltik majd a hazai és a külföldi vásárlók érdeklődését - a világpiacon is igen keletdő - farost - és forgácslemezek. ezeket különleges ugynevezett felületkezelő eljárással készitik: átlátszó müanyagréteggel vonják be, amely alá fa- és márványminta matricákat helyeznek el. /folyt.köv./

9.50/a - 11 -

bb 19. /márványmintás, ... 1. folyt./ m

az ilyen „müfák„ kiválóan alkalmasak butorgyártáshoz, hajóépitéshez, jármüvek faburkolására, épitészeti és dekorációs célokra egyaránt. az aprófaáruk bemutatóján kiállitják a világszerte ismert magyar sportszereket, háztartási eszközöket, a márkás „békési kosarakat„ és fonott butorokat, valamint a gyufaipar termékeit. a tavaszi szezonra hazánkba érkezett külföldi vadászok megcsodálhatják majd a világhirü magyar gimszarvasok aranyérmes trófeáit. /mti/

-..-

bb 21. uradalmi kastélyból tüdőbetegek szociális otthona

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

a 14 holdas pusztataskonyi öreg park közepén lévő egykori uradalmi kastélyban a tüdőbetegek uj szociális otthonát rendezi be a szolnok megyei tanács. a nagyarányu felujitási és átalakitási munkákra az elmult évben csaknem egymilliót költöttek, az idén pedig hárommilliót forditanak. a szobákat központi fütéssel látják el, uj kazánházat, nővérszállást gondnoki lakást épitenek. megkezdték a vizellátást biztositó artézi kút furását. a tiszamenti parkban lévő intézményben 70 betegnek nyujtanak majd otthont. /mti/

-.-

bb 27. négy kötettel jelentkezik az idén a jelenkor-magvető kiadó

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

a jelenkor cimmel pécsett megjelenő irodalmi, müvészeti folyóirat a magvető könyvkiadóval közösen négy kötet jelentet meg az idén. a négy kötetben kilenc pécsi irót, költőt mutatnak be, akik közül bertók László, galambosi László, makai ida versekkel, thiery árpád kisregénnyel, lázár ervin novellákkal jelentkezik. /mti/

-..-

10.00/a

bb 22. a 45. éve szervezett „béke-sztrájkra„ emlékeznek a májusi leszerelési hónapban az ormosi bányászok

vid fm/tné vm fm 1963. április 30.

az első világháboru utolsó évében, 1918-ban az ormosi bányaüzem bányászai sztrájkot szerveztek. kivonultak a lakótelep fölötti mogyoróska tetőre; követelték a háboru befejezését, a tisztességes béreket és a megfelelő ellátást. a több napos sztrájkot a miskolcról kivezényelt katonasággal törték le. 18 bányászt elfogtak - köztük a „békesztrájk„ szervezőit - akikkel szemben az ellenforradalmi időszakban különféle megtorlásokat alkalmaztak.

a 45 éve szervezett „béke-sztrájk„ részvevői közül már csak kevesen vannak életben, sokan el is költöztek ormosbányáról, ahol korábban nem volt számukra munkalehetőség. de a veteránok közül még él többek között kriston János, szmeskó József, pál lajos, akik ma mint nyugdijasok laknak a bányatelepen.

az ormosi bányaüzem pártszervezetének kezdeményezésére és támogatásával a „béke-sztrájk„ történetét a kisz-szervezet fiataljai az egykori részvevők elbeszélése alapján lejegyezték, s azt a bányaüzem többi adatával, történetével együtt őrzik. a májusi leszerelési hónap során a veteránokat meghivják a kisz, a nőszövetség, az uttörők és más társadalmi szervek összejöveteleire. a tervek szerint béke-menetet is szerveznek a mogyoróska-tetőre. /mti/

- . -

bb 30. 7.5 millió olaszrizling, ezerjó és kékfrankos szőlőoltvány a közép-dunántuli történelmi borvidékek rekonstrukciójához

vid j vm ká 1963. április 30.

a közép-dunántul történelmi borvidékein megkezdték az oltványok iskolázását. a balaton-felvidéki, badacsonyi, csopaki, soproni és móri neves szőlőtermő vidékeken ezekben a napokban több mint 1000 szakmunkás ülteti ki az oltványokat. a neves borvidékeken összesen 7.5 millió oltvány kerül a földbe, zömmel olaszrizling. a balaton környéki szövetkezetek az idén 4.5 millió vadvesszőt oltottak be olaszrizlinggel, másfél millióval többet, mint az elmult évben.

/folyt.köv./
10.05/a

/bb 30. 7.5 millió.....1.folyt./vm

a móri borvidéken 2.5 millió ezerjó, sopron környékén félmillió kékfrankos oltványt készítenek a jövő évi nagyszabásu rekonstrukcióhoz. az idén első izben teljes egészében helyben állitják elő a jövő évre szükséges szaporitó anyagot. a következő évben a legtöbb szőlőt badacsony és csopak környékén telepitik, összesen 600 holdat.

az iskolázással egyidejüleg összesen 20 millió sima veszszőt szállitottak az alföldi rekonstrukcióhoz a közép-dunántul történelmi borvidékeiről./mti/

- . -

bb 23. robban-e a tojáspor? - érdekes kisérletek a pécsi szénbányászati tröszt laboratóriumában

vid te vm szf 1963. április 30.

a pécsi szénbányászati tröszt kutatási osztályának porvizsgáló laboratóriumában a szenek robbanási tulajdonságainak meghatározására évente sokezer szabályozott és megfigyelt robbantást végeznek, nemcsak a mecseki, hanem a tatabányai, közép-dunántuli, borsodi szénbányászati tröszt, a pécsi kokszmüvek és más vállalatok részére is. a biztonsági célt szolgáló vizsgálatok tökéletesitésére györgy-aknán az idén kisérleti robbantótáró épitését kezdik meg 3 millió forintos beruházással. a robbantótáró a bányabelihez hasonló viszonyok között teszi lehetővé nagyobbmérvü szénporrobbantások hatásának tanulmányozását.

csupán érdekességnek tünő, de valójában komoly rendeltetésü por-robbantásvizsgálatokat is végeznek a pécsi laboratóriumban. a budafoki baromfifeldolgozó vállalat például, miután a tojásporitó üzemében robbanás és tüz keletkezett, azzal a szokatlan kérdéssel fordult a szénbányászati tröszt kutatási osztályához, hogy robban-e a tojáspor? a vizsgálatok valóban azt a választ adták, hogy a tojáspor robban. az erről szóló jelentés a következőképpen hangzik: ,, egy gramm tojáspor robbanásánál 3.4 köbdeciméter térfogatu, 60 centiméter hosszuságu láng képződik. a robbanás gyors és dinamikus lefolyásu, a robbanási láng vakitóan fehérfényü, tehát magas hőmérsékletü,,.

/folyt.köv./

10.10/a

/bb 23. robban-e.....1.folyt./vm

a háziasszonyok azonban nyugodtan használhatják a tojásport, mivel az csak bizonyos körülmények között robban, s ezek a körülmények a háztartásban, a konyhán nem adódnak.

a pécsi szénbányászati tröszt kutatási osztálya most ujabb, nem profiljába vágó feladatot kapott. mivel pécsett az idén festékgyár épitését kezdik el, arra várnak választ az illetékesek, hogy a fekete festék alapanyagául szolgáló pécsi salakdomb anyaga mennyire robbanóképes, hogy a kellő biztonsági intézkedéseket már a gyár tervezésénel figyelembe vehessék./mti/

- . -

bb 34. 600 kubikos helyett dolgozik a szovjet árokmyitó-gép

vid j vm ká 1963. április 30.

az ország délnyugati részén, az őrség és a hetés vidékén nagy teljesitményü talajegyengető és mélymüvelő gépekkel teljes erővel megindult az a nagyszabásu meliorizációs komplex talajjavitási és általános vizrendezési munka, amit 5 év alatt szándékoznak megvalósitani. ez idő alatt 222.000 hold szántó, rét és legelő müvelési és termelési rendszerét változtatják meg. ezzel a számitások szerint két-háromszorosára emelkedik a hetési és az őrségi rétek, legelők és szántóföldek terméshozama.

az első szakaszban a rétek és a legelők lecsapolására kerül sor. árokrendszereket épitenek ki, nagy teljesitményü földgyalukkal teszik egyenletessé a talajt. a lecsapolást is gépek végzik: a nagy teljesitményü szovjet gyártmányu árokhuzó-gépek egyik óráról a másikra változtatják meg a vidék arculatát. az óránként több mint 2 kilométeres sebességgel haladó árokmyitók mindegyike naponta 600 kubikos helyett dolgozik. ezekkel a gépekkel ebben az évben 15 vas és 15 zala megyei termelőszövetkezet rétjein, legelőin és mélyen fekvő szántóföldjein épitik ki a vizlevezető árokrendszert. /mti/

- . -

10.20/a

bb 25. tovább javul a zöldségellátás: a kertészetek behozták a késést - 800.000 uj melegágyi ablakkeretet kapnak idén a termelőszövetkezetek

vid/j/m/ká 1963. április 30.

hosszu idő után az idén először teljes mértékben kielégitik a kertészetek üvegigényét: a földmüvelésügyi minisztérium kereken 800.000 melegágyi ablakot adott, illetve ad ki a zöldségtermesztő termelőszövetkezeteknek. ez csaknem négyszerese az elmult időszak évi normájának. a palántanevelő berendezések ilyen nagy arányu növelése lehetőséget ad egyrészt a hajtatás kiszélesitésére, másrészt a szabadföldi zöldségtermesztés palántaigényeinek teljesebb kielégitésére. eddig ugyanis a kelleténél jóval kevesebb palántával dolgoztak a kertészetek, különösen a paprika, a paradicsom és az uborka esetében. ennek egyik oka a melegágyi ablakhiány volt, a másik pedig a visszahuzó hagyomány. az utóbbi hiányosságon az országszerte megrendezett kertész-továbbképző tanfolyamok segitettek. az idén valószinüleg már mindenütt alkalmazzák a sürübb ültetési módszert, amellyel az üzemi tapasztalatok szerint legalább 30-40 százalékkal növelhetik a terméshozamokat.

a rendkivül kemény és elhuzódó tél hátrányos következményeit a termelőszövetkezeti kertészetek szivós munkával, számottevő anyagi befektetéssel máris behozták. elsősorban a melegigényes növényeknél érezhető ez: a paprika, a paradicsom és az uborka palántái mindenütt erőteljesen fejlődnek, s a jelek szerint a szokásos időben kiültetésre kerülhetnek. egyes vidékeken már meg is kezdték a paradicsom kiültetését. számos kertészet az idén széles körben alkalmazza a jól bevált hazai gyártmányu palántaültető-gépeket. a szabadföldi termesztési előirányzatokat a nagyobb palántanevelő kapacitás révén valószinüleg tul is teljesitik a kertészetek. igy - ha az idő kedvező marad - számithatunk a zöldség ellátás további javulására.

a palántanevelés korszerüsitése érdekében az idén 39 termelőszövetkezeti kertészetben épitenek palántanevelő-telepet: szaporitóházat és hozzá megfelelő számu hollandi-ágyat. az uj telepek a jövő tavasszal hatezer holdra elegendő palántát állitanak elő. a távolabbi tervek szerint 1964-ben további 100-150 modern palántanevelő-telepet létesitenek az ország különböző vidékein. /mti/

-..-

10.27/a

bb 28. egy hónap alatt ötven turistacsoport kereste fel a pannonhalmi várat

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

nyugat-dunántul egyik leglátogatottabb idegenforgalmi nevezetességét, a pannonhalmi várat áprilisban ötven turistacsoport kereste fel. a kirándulók többsége leginkább a 200.000 kötetes könyvtár iránt érdeklődött. /mti/

-..-

bb 29. még mindig ,,fagyos,, munkahelyeken termelik a kovaföldet erdőbényén

vid/te/m/ki 1963. április 30.

a hónapokig tartó kemény tél következtében az északmagyarországi erdőbényei kovaföldbányában április végén még mindig 2-3 centiméteres jég és zuzmara boritja a földalatti munkahelyeket és a bányászok minusz 6-8 fokos hidegben dolgoznak. a müszaki vezetők ezt az érdekes jelenséget azzal magyarázzák, hogy a munkahelyek szellőztetésére szolgáló behuzó légáramlás annyira lehüti a bányában a levegőt, hogy a téli fagyás csak nehezen enged fel. /mti/

-..-

bb 31. májusban rendezik meg a balatoni közegészségügyi napokat

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

a magyar hygiénikusok társasága, a tudományos ismeretterjesztő társulat országos egészségügyi választmánya, és a somogy megyei közegészségügyi és járványügyi állomás az idén is megrendezi balatoni közegészségügyi napokat.

a siófokon május 9-től 11-ig tartó balatoni közegészségügyi napokon több filmvetitéssel kisért tudományos előadás hangzik el. /mti/

-..-

bb 32. kiadják jurisich miklós várnaplóját

vid/fm/tné/m/fm 1963. április 30.

a jurisich-vár helyreállitásának befejezésekor - előreláthatólag augusztus végén - háromnapos ünnepségsorozatot rendeznek kőszegen. ekkor leplezik le jurisich miklós szobrát, továbbá kórusfesztivált, kiállitásokat, tudományos előadásokat rendeznek. az ünnepségekre magyarra forditva megjelentetik jurisich miklós várnaplóját. /mti/

-..-

10.34/a

bb 33. vasbetonkoszoruval és vaspánttal fogták körül a szigetvári dzsámi kupoláját, betonalapzattal cserélték fel a háromszázhetvennégy éves cölöpfundamentumot

vid te vm ki 1963. április 30.

ali pasa dzsámiját szigetvárott 1589-ben a laza talajviszonyok miatt függőleges facölöpökre, sőt helyenként a cölöpök függőleges és keresztirányu rácsára helyezték. amig a talajviz egyenletes volt, a cölöpfundamentum épségben maradt és megfelelően tartott. szigetvár csatornázásával, tehát a talajvizszint ingadozásával azonban a cölöpök korhadni és az épület süllyedni kezdett. fundamentumot nélkülöző falai helyenként a szó szoros értelmében a levegőben lógtak. ennek következtében a gömbkupola, amelyet dorfmeister hires freskója diszit, megrepedezett, a kupolán helyenként 4-5 centiméteres rések nyiltak és a katolikus templomként használt épület életveszélyessé vált.

a helyreállitáshoz szükséges vizsgálatokat és a tervezést a talajmechanikai vállalat mérnökei végezték el, a kivitelezésen pedig a baranya megyei tanácsi épitőipari vállalat dolgozik. a kupolát a tetőtér alatt körbefutó vasbetonkoszoruval erősitették meg, a kupola nyolcszögletü alapépitményét pedig nyolc centiméter széles és nyolc milliméter vastagságu vaspánttal - szabályozható vonóvasszerkezettel - fogták körül. miután a kupolát igy megerősitették a kiszedett facölöpök helyébe 1.20-1.50 méter mélységig, az agyagos tartótalajig lehatoló betonalapokat épitettek. az érdekes müszaki megoldásokkal, a nagy gondosságot igénylő állagmegóvási munkákkal májusban készülnek el teljesen.

a dzsámi padozatát is megbontó épitkezések során érdekes leletek kerültek elő: igy a mihráb fülke, ahonnan évszázadokkal ezelőtt a koránt olvasták és egy szószék talapzata, amelyről a mohamedánok szent könyvét magyarázták, továbbá három, kétszáz évesnél régebbi sir és számos csontváz, koponyacsont; a templomban eltemetett mohamedánok és keresztények maradványai./mti/

- .-

11.20/a

bb 36. a fővárosi autóbuszüzem közli,

j/n/cz 1963. április 30.

hogy május 1-től - szerdán - üzemkezdettől mikro-autóbuszjáratot közlekedtet a várban. utvonal: szentháromság utca, tóth árpád sétány, disz tér, tárnok utca, bécsikapu tér, fortuna utca, fortuna köz, országház utca, kapisztrán tér, tóth árpád sétány, szentháromság utca, szentháromság tér végállomás. a járat kocsijai körforgalomban közlekednek. viteldij: mind a felnőttek, mind a gyermekek részére egységesen 2 forint. ugyancsak a fenti időponttól kezdődően a z 5-ös járat kocsijait ismét eredeti utvonalán közlekedtetik. a járat kocsijai a városliget felé a dohány utcában, pasaréti tér végállomás felé a wesselényi utcában járnak. közli továbbá, hogy május 5-én, vasárnap üzemkezdettől csak munkaszüneti napokon 134-es jelzéssel a kálvin tér és béke-strand között gyorsjáratot közlekedtet a 6-os, illetve a 34/y járat utvonalán.

/mti/

-..-

bb 35. az örökletesen egymagu cukorrépa sikere az állami fajtaösszehasonlító kisérletekben

vid j vm ká 1963. április 30.

a sopronhorpácsi növénynemesitési és növénytermesztési kutató intézetben nemesitett örökletesen egymagu - monogerm - polyploid hibrid cukorrépa-fajta 1962-ben vett részt először az állami fajtaösszehasonlító kisérletekben. az uj fajtajelölt várakozáson felül vizsgázott: 19 jónevü külföldi fajta közül a legjobbnak bizonyult.

az eddigi eredmények alapján erőteljesen fokozzák a monogerm fajta nemesitését sopronhorpácson. uj növényházak épülnek az intézetben, kiterjedt betegségellenállósági vizsgálatokat folytatnak az örökletesen egymagu törzseken, s ujabb keresztezéseket állitanak elő. a kutatók el akarják érni, hogy a cukorrépatermelő gazdaságok mielőbb megkapják a kézi egyelési munkát jelentékenyen csökkentő, illetve idővel teljesen kiküszöbölő fajtát./mti/

- . -

11.37/a

bb 37. csütörtökön temetik rákos ferencet - elhunyt becski andorné

tm/m/cz

1963. április 30.

dr. rákos ferencnek, a párt régi harcosának temetése május 2-án, csütörtökön délután 2 órakor lesz a kerepesi temetőben, a magyar munkásmozgalom kimagasló harcosainak emlékére emelt panteonban.

x x x

elhunyt becski andorné, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizánszövetség tagja, a fővárosi szabó ervin könyvtár 8.számu kerületi könyvtár vezetője. becski andornét az mszmp 8.kerületi bizottsága és a magyar partizánszövetség saját halottjának tekinti. namvasztás előtti bucsuztatása május 3-án, pénteken délután fél négy órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

-..-

bb.38. május elsejéig nyolc heti téli elmaradást pótoltak a dunaujvárosi középblokkos lakásépitők

vid/a/ki

1963.április 30.

március közepén , tizhetes késéssel kezdte meg a tápai antal ötvenhéttagu komplex brigádja a dunaujvárosi középblokkos lakásépitkezéseket. hét 4 emeletes lakóház épitésénél lépcsőzetes épitési módszert és kétmüszakos munkát vezettek be.

a komplex brigád május 1-ig 46 lakás elemeit rakta össze és az első három lakóépület tetőzetét is felszerelte. igy a tizhetes elmaradásból május 1-ig nyolc hetet pótoltak.

a tápai komplex brigád megigérte , hogy május 20-ig , tehát a terv szerinti időre , befejezik a középblokkos lakóépületek összeszerelését./mti/

-.-

12.15

vid/fm/a fm

1963.április 30.

a magyar fotomüvészek szövetségének védnöksége alatt a helyi fotoklub rendezésében kedden nemzetközi fotokiállitás nyilt kecskeméten. a megnyitón madarász László, a bács-kiskun megyei tanács vb.elnökhelyettese mondott beszédet.

a foto-tárlaton több mint 200 müvészi felvétel szerepel, amelyeket tizenöt országból kecsekemétre küldött 750 fekete-fehér , illetve szines képből válogattak össze. a zsüri tizennégy dijat és két oklevelet itélt oda a legjobb felvételek beküldőinek [redacted]. a kollekciók közül az első dijat - a bács-kiskun megyei tanács nagydiját - a budapesti fotoklub szines képgyüjteménye nyerte el. az egyéni fekete-fehér felvételek közül a japán kogakuini müszaki intézet kollektivájának ,, favágó 9 ,, cimü , a szines képek közül pedig jaksity lászlónak , a budapesti fotoklub tagjának,, hősök tere,, cimü felvétele nyert első dijat. a megyei pártbizottság és a petőfi népe cimü megyei lap szerkesztőségének különdiját a legjobb riportképért a szovjet szoboljev kapta./mti/

-.-

bb.40. megkezdték az üzemszerü termelést a rudabányai gagarin aknában

vid/te/a ki

1963.április 30.

rudabányán 1955-ben uj akna épitését kezdték meg , amelyet a világ első ürrepülőjéről , gagarinról neveztek el. a 18 millió forintos költséggel készült , 100 méter mély , vakakna 50 méteres szintjén korszerü földalatti gépházat rendeztek be és a nagytermelkenységü munkahelyek kialakitására 3 200 méter vágatot hajtottak ki. a vágatok elkészitése után került sor a nagytermelékenységü kamrafejtés kialakitására. ezt a munkát szovjet tapasztaltok felhasználásával , a szovjetunióban vásárolt földalatti hosszulyukfuró berendezésekkel végezték el. az uj eljárással az első 50 méter hosszu, 50 méter széles és 20 méter magas kamrafejtést fél év alatt készitették el. a kamra kialakitását kedden fejezték be, s ezzel teljesitették felajánlásukat , amely ugy szólt , hogy május 1-re elkészitik a gagarin-akna első tömegtermelésre alkalmas kamrafejtését. az uj munkahelyen megkezdték az üzemszerü termelést./mti/

-.-

bb.41. harminc napig lezárják a 80-as számu főutvonal budaörs-törökbálint közötti szakaszát

k/hbj/a vg

1963.április 30.

a közlekedés -és postaügyi minisztérium budapesti közuti igazgatósága a 80-as számu budapest-tatabánya-győr közötti főközlekedési uj budaörs-törökbálint közötti szakaszán utépitési munkálatokat végez. e miatt május 2-tól előreláthatólag harminc napig ennek az utszakasznak mintegy négy kilométeres részét a közuti forgalom elől elzárja. a főváros felé budakeszi községen keresztül , a fővárosból kifelé pedig budaörs és törökbálint községeken keresztül közlekedhetnek a járművek. /folyt.köv./

14.-

irányito táblák és jelzések az utazó közönséget megfelelően tájékoztatják.

a fővárosi autóbuszüzem 40-es járatát ez az intezkedés nem érinti. a 140-es számu járat eredeti utvonalán haladva, budaörsön a marx károly utra tér, érinti budaörs máv állomást, tovább szarvasmezei-uton eléri törökbálintot , ahol a bartók béla uton és a vasut utcán törökbálint máv állomásnál megfordul. visszafelé a vasut tuca , a baross utca , a szent István utca és a munkácsy mihály utca érintésével az előbb jelzett uton tér vissza a fővárosba. a 140/y-járat a 40-es számu járat végállomásától indulva,budaörsön és törökbálint községekben a 140 számu járatra kijelölt utvonalon halad. a fővárosi autóbuszüzem és a budapesti mávaut szerződéses járatai oda-és visszamenetben is a budaörs és törökbálinton kijelölt eltereló utvonalon közlekednek./mti/

-.-

bb.43. időjárásjelentés

tm/a 1963. április 30.

a meteorológiai intézet jelenti április 30-án , kedden 13 órakor:

a nappali felmelegedés kissé gyengül

az európai időjárási helyzetben gyökeres változás előjelei mutatkoznak. az elmult napok tulnyomóan száraz jellege a nagy erővel előretörő , páradus atlanti óceáni légtömegek hatására a nyugati országokban mára fokozatosan gőzre fordult. hazánkban tegnap a balatontól északnyugatra erősen felhős volt az ég, máshol 5-9 órán keresztül sütött a nap. az ország egyes részein jelentéktelen mennyiségü eső hullott. a hőmérséklet napközben az északnyugati megyékben 14-16 , máshol 17-20 fokig emelkedett. ma hajnalban 3-7 fokig hült le a levegő, de a talajmenti légrétegekben elszórtan gyenge talajmenti fagyok alakultak ki. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 13.4 fok volt , a sokévi átlagnál 0.5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok , a tengerszintre átszámitott légnyomás 762 milliméter , erősen süllyedő irányzatu.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, főleg holnap többhelyen kisebb esővel, élénkülő szél, előbb déli, később északnyugati irányból. a nappali felmelegedés kissé gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 14-18 fok között. a duna vizállása ma reggel 384 centiméter./mti/

-.-

14.25

bb.42. gépjárművezetők figyelmébe!

k/hbj/a vg 1963. április 30.

a dohány utcának a nagykörut és a sip utca közötti szakaszán az ut-és a csatornaépités befejeződött. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága ezzel kapcsolatban értesiti a gépjárművezetőket , hogy ezt az utszakaszt május 1-től átadja a forgalomnak. egyidejüleg a wesselényi utcának a nagykörut és dohány utca közötti szakaszán csak a tanács körut felé egyirányban közlekedhetnek a jármüvek./mti/

-.-

bb.44. fürst sándor nevét vette fel szombathely uj általános iskolája

i/vid/fm/a fm 1963. április 30.

kedden délután névadó ünnepséget rendeztek a szombathelyi fürst sándor utcai uj általános iskolában. az intézmény a vas megyei származásu kommunista mártir , fürst sándor nevét vette fel. ünnepélyesen felavatták az iskola előtt létesitett parkot, amelyben elhelyezték a névadó szobrát./mti/

-.-

bb 45. óvodát, müvelődési otthont, klubhelyiséget, orvosi rendelőt épitenek a vend falvakban

vid fm/tné vm fm 1963. április 30.

a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága a napokban megtárgyalta a szentgotthárdi járás hét vend lakosu községének müvelődési helyzetét. megállapitotta, hogy a vend nemzetiségi községek kulturális élete is jelentősen fejlődött. emelkedett az iskolai nevelőmunka szinvonala. orfaluban félmillió forintos költséggel uj iskolát épitettek. szakonyfaluban 350.000 forintot költöttek az uj iskolára, apátistvánfalván pedig 600.000 forintos költséggel létesitettek két uj tantermet. a vend községekben másfél évtizeddel ezelőtt még csaknem ismeretlen volt a rádió s ujságot is igen kevesen olvastak. ma meg például alsószölnökön 108 család közül 106 rendelkezik világvevő rádióval, felsőszölnökre pedig naponta 245 ujság jár.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott a vend községek helyzetének további javitására. elhatározta többek között, hogy felsőszölnökön 1964 végéig óvodát, apátistvánfalván müvelődési otthont, kétvölgyön pedig klubhelyiséget és orvosi rendelőt épittet./mti/

- . -

14.55

bb 46. a várpalota és az első kerület távfütési tervei

i sj/gk vm ha 1963. április 30.

a hazafias népfront első kerületi bizottságának várospolitikai csoportja hétfőn vitaestet rendezett, amelyen ismertették a budai várpalota és az első kerület fütési terveit. magasházy béla gépészmérnök elmondotta, hogy az ujjáépülő vár fütésének tervezésénél különleges szempontokat kell figyelembe venni. igy a várban otthonra találó muzeumok felbecsülhetetlen értékü festményeinek, a széchényi könyvtár könyv-és levélanyagának megóvása érdekében ki kell küszöbölni a tüzveszélyt és a levegő szennyeződését. ez utóbbi megszüntetéséhez azonban nemcsak a várban, hanem szinte az egész első kerületben korszerü fütési viszonyokat kell teremteni. az igényeket leginkább az igen gazdaságos és budapesten is bevált távfütés elégiti ki.

kozma gyula gépészmérnök részletesen ismertette a berendezéseket, amelyek a kerületet a szükséges hőmennyiséggel ellátnák. a tervek szerint a kelenföldi hőerőmütől öt kilométer hosszu csővezetéket épitenének, amely a lágymányos fütési gondjait is megoldaná a vezeték a müegyetem előtt elágazna, majd a dózsa györgy szoborral szemben hőközpontot létesitenének, ahonnan a 130 fokról 150 fokra hevitett vizet az uj rendszer a várba vezetné. tervezik továbbá, hogy a vezetéket nyomásfokozó állomások beiktatásával meghosszabbitanák a moszkva térig. a vezeték segitségével a harmadik ötéves tervben felépülő vizivárosi lakótelep is távfütéshez jutna.

a vár fütését 1965-ig meg kell valósitani. a tervek szerint a gellért tértől a várig vezető csőszakaszt 1964-ig le kell fektetni.

a tervek ismertetését élénk vita követte: a kerület lakosai kérdéseket intéztek a szakemberekhez és elmondták saját elgondolásaikat./mti/

- . -

bb 47. vizrebocsátották a dunaujváros nevü uj duna-tengerjárót

t sl/te vm vg 1963. április 30.

a magyar hajó-és darugyár angyalföldi gyáregységében május 1-e méltó megünnepléseként, kedden délután, egy nappal a határidő előtt vizrebocsátották a detert nyolcadik 1300 tonnás duna-tengerjáró ját. a hajógyárban még az egy nap megtakaritásnak is nagy a jelentősége, mert a hosszu tél többhetes kényszerpihenője után kettőzött energiára volt szükség a terv teljesitéséhez. a hajómühely dolgozói és a hegesztők két hónap alatt 2-3 hét elmaradást pótoltak. /folyt.köv./

15.00/n

/bb 47. vizrebocsátották.....1.folyt./vm

az ünnepségen részt vett rónai rudolf közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, ott volt tapolczai jenő a dunaujvárosi tanács végrehajtóbizottságának elnöke is, aki szocialista városunk dolgozói nevében köszöntötte a hajóépitőket. az avató anya tisztét csomány ferencné, a dunaujvárosi posta vezetője töltötte be és a hajónak a dunaujváros nevet adták. a csattanó pezsgősüveg jelére a 82 méteres hatalmas hajótest simán ereszkedett a duna vizére.

a magyar hajózás 1300 tonnás hajóinak sorozata még koránt sem ért véget. a következő 9-es számu duna-tengerjáró azonban az eddiginél is korszerübb lesz. rakodógépei hidraulikus elvek alapján müködnek majd, nagy zajjal dolgozó segédgépeit pedig fallal szigeteli el a főgépektől, hogy a gépház dolgozóit megkiméljék a fültépő gépzajtól./mti/

- . -

bb 48. értékelték a medosz balesetelháritási pályázatára beérkezett pályamüveket

k ie vm ká 1963. április 30.

értékelték a medosz elnökségének tavaly ősszel meghirdetett balesetelháritási pályázatát. a biráló bizottság az első és a második dijat nem adta ki; a 2000 forintos harmadik dijat dr.hencz aurélnak itélték a ,,mezőgazdaság és munkavédelem bibliográfiája,, cimü munkájáért. az első és a második dij összegéből a bizottság öt pályamunka szerzőjét jutalomban részesitette. nagy László, a kőszegi mezőgazdasági technikum igazgatója és szabolcs józsef, a tolna megyei állami erdőgazdaság főmérnöke 1000-1000, vámosi pál, a nyiregyházi kertészeti technikum tangazdaságának sz.b.titkára, králik józsef és boskó István, a gödöllői erdőgazdaság püspökszilágyi erdészetének dolgozói, és heskó gyula, a középtiszavidéki vizügyi igazgatóság gépészeti csoportjának biztonsági megbizottja 500-500 forint jutalmat kapott./mti/

- . -

bb 49. tavaszi pompába öltözött a hegyvidék - madárénektől hangosak a mecseki erdők - 20 fajta virágból köthetnek csokrot a bükki kirándulók

vid j vm ká 1963. április 30.

az erdők pazar pompával fogadják a májust. a szokatlanul meleg áprilisvégi napok hatására egycsapásra zöldbe borult a rengeteg. kizöldellt a nyir, a gyertyán, a bükk és a tölgy s a fák alatt megjelentek a szép májusi vadvirágok.
/folyt.köv./

15.27/n

/bb 49. tavaszi.....1.folyt./vm

a mecsekben virágzik a vadontermő pünkösdi rózsa, a legszebb magyar vadvirág. hazánkban csak a zengő környékén virul, s most is a 682 méter magas hegycsucs déli lejtőjén találták meg az első kinyilt rózsákat. más években rendszerint pünkösd táján szokott megjelenni ez a ritka vadvirág, most megelőzte a kerti pünkösdi rózsa nyilását is, amire még nem volt példa. ám nemcsak szépek, hanem hangosak is a mecseki erdők: megerkezett már minden énekesmadár. április utóján ,,befutott,, a leghangosabb is: a sárgarigó, reggeltől estig hallatszik harsány füttye.

a bükk-hegységben noha a sziklás, karsztos hegyvidék északi fekvésü lejtőin néhány napja még tartotta magát a téli hó utolsó maradványa, az utóbbi napokban valamennyi fa- és cserjefajta kizöldellt. a bükk-hegység legmagasabban fekvő, részein, létrástetőn és jávorkut környékén is csaknem ujjnyi hosszuságu világoszöld hajtások élénkitik a fenyőerdők haragos-zöldjét és májusi zöldben pompázik a juhar, a bükk, a tölgy, valamint a gyertyán. a tisztásokat valóságos virágszőnyeg boritja. az északi fekvésü hegyoldalakon még csak most nyilik a hóvirág, a déli, napsütötte völgyekben azonban már a május kedvenc virága, a gyöngyvirág is kinyitotta kelyhét. több bükki ritkaság is kibontotta szirmát, igy többek között a piros lóhunyor, valamint a mésztufás sziklákkal szabdalt fennsikokon a tavaszi és az erdei szellőrózsa. miskolc-tapolca fölötti részekben és a kőmezőn valóságos virágerdőt alkot a szinpompás nőszirom. a bükki kirándulók a tavasz több mint 20 fajta virágából köthetnek csokrot. /mti/

-.-

bb 50. ülésezett a kgst fémkohászati állandó bizottsága

k szf/gk-lm vg 1963. április 30.

április 26 és 29 között tartotta meg budapesten 14. ülését a kölcsönös gazdasági segitség tanácsának fémkohászati állandó bizottsága. az ülésen a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román népköztársaság és a szovjetunió küldöttsége vett részt. a koreai népi demokratikus köztársaság és a vietnami demokratikus köztársaság képviselői megfigyelőként jelentek meg. a tanácskozást dr. lévárdi ferenc, a magyar népköztársaság nehézipari minisztere, a bizottság elnöke vezette.

megvitatták a bizottság 1962. évi munkájának eredményeit és további tevékenységének irányvonalait. megvizsgálták a kgst-tagországok fémkohászatának fejlesztésével kapcsolatos fontos kérdéseket, s azokra vonatkozó ajánlásokat fogadtak el. megvitatta a bizottság munkacsoportjainak javaslatait és módositotta 1963. évi munkatervét./mti/

15.44/n

bb.52. petőfi istvánra emlékeztek a kondorosi uttörők

i vid/fm/lm/fm 1963. április 30.

a békés megyei kondoros község egyes számu általános iskolájának udvarán őrzik petőfi istvánnak, a költő öccsének sirkövét. a kondorosi fiatalok petőfi István halálának 83. évfordulója alkalmából kedden ünnepséget rendeztek. a petőfi István uttörőcsapat tagjai névadójukra emlékeztek és elszavalták petőfi sándor: István öcsémhez cimü költeményét./mti/

-.-

bb.51. a szocialista országok szakemberei előtt mutatják be az uj magyar drámákat

i ha/tm/ lm/ 1963. április 30

a müvelődésügyi minisztérium, a szinházmüvészeti szövetség és az irószövetség drámai szakosztálya rendezésében az idén május 6-13 között kerül sor az utóbbi két év kiemelkedő magyar szinpadi müveinek seregszemléjére. a magyar drámák megtekintésére a baráti szocialista országokból is érkeznek szinházi szakemberek. a seregszemle hetében előadják az elmult időszak magyar drámatermésének budapesti szinházakban bemutatott legérdekesebb alkotásait és sor kerül a magyar és külföldi müvészek szakmai tanácskozására./mti/

-.-

bb.54. ,,kulturkombinátot,, avattak mándokon

vid fm/lm/fm 1963. április 30.

kedden délután ünnepélyesen felavatták a mándoki ,,kulturkombinátot,, , amelynek épitésére több mint kétmillió forintot költöttek. a község lakossága körülbelül 90.000 forint értékü munkával támogatta az épitkezést. az épületben kapott helyet a müvelődési otthon, a szélesvásznu mozi és a községi könyvtár. a nagytermen és olvasószobán kivül szépen berendezett klubhelyiségek várják a látogatókat. /mti/

-.-

16.00/lm

bb 53. ünnep előtt a földeken - huszezer ember, 2000 traktor a baranyai határban - napi 7000 hold kukoricavetés a hajdúságban - befejezték a szőlők metszését a heves megyei borvidéken

ö vid ie szb ká 1963. április 30.

a nemrégen kezdődött kukoricavetés kivételével országszerte befejezéshez közelednek a koratavaszi mezőgazdasági munkák. kedden, a munka ünnepe előtti napon is ,,teljes üzem,, volt a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok földjein. hajdu-bihar megyében a tavaszi vetésű kulturáknak csaknem minden táblájára jutott gépi vagy kézi munkaerő. a somogy megyei közös gazdaságok határában mintegy 10 000 szövetkezeti gazda és családtag, valamint 1500 traktor és 3000 lovasfogat dolgozott; a baranyai földekre kereken huszezer ember és több mint 2000 traktor ,,vonult ki,,. a kedvező időjárást kihasználva már az elmult napokban, hetekben általában meggyorsult a mezőgazdasági munkák üteme, s igy az ország legtöbb vidékén nemcsak behozták a hosszura nyult tél, a késői kitavaszodás okozta elmaradást, hanem május elsejéig többet is végeztek, mint az előző években.

heves megyei jelentés szerint kedd estig befejezték valamennyi tavaszi kalászos vetését és - a kukorica kivételével - a kapásnövények ültetését is. de jól állnak a kukoricavetésel is, - a tervezett vetésterületnek mintegy a felén földbe került már a mag, mig tavaly április végéig mindössze husz százalékát vetették el.

kedvező ütemben halad a kukoricavetés az ország sok más vidékén is. baranya megyében több mint 20 termelőszövetkezetnek május elseje után már nincs gondja a kukoricavetésre, s a hét végéig az egész siklósi járásban végezni akarnak ezzel a munkával. ebben a megyében nemcsak a munka üteme - a minősége is igen jó. mintegy 30 000 holdon kelt már ki a kukorica, s a szép, egyenletes sorok tanusága szerint a növényállomány sürüsége teljesen megfelelő. hasonló a helyzet békés megyében is, ahol egyébként több mint 100 000 holdon került már kifogástalan minőségü magágyba a hibridkukorica. a vetéssel már végzett termelőszövetkezetek gépeik kölcsönzésével segitik a szomszédos közös gazdaságokat. hajdu-bihar megyében a traktoroknak csaknem a fele kettős müszakban dolgozik, s igy április utolsó hetében 30 000 holdat készitettek elő vetésre, a termelőszövetkezetek pedig naponta 7 000 holdon vetették el a kukoricát.

legfontosabb takarmánynövényünk, egyben a legnagyobb szántóföldi területet elfoglaló kulturánk, a kukorica mellett nem késik az egyéb tavaszi növények vetése sem. az ország második ,,burgonyatermesztő központjában,, , somogyban, 15 000 holdon ültették már el az őszi szedésü burgonya gumóit, s ugyanitt befejezéshez közeledik a több mint 10 000 holdnyi napraforgó vetése.

/folyt.köv./

16.25 Zrel

bb 53. /ünnep előtt... 1. folyt./- szb

hajdú megyében különösen jól halad a munka a most kitüntetett közös gazdaságokban: a földesi rákóczi tsz-ben például az utóbbi napokban csaknem 100 holdnyi palántát ültettek ki a szabadba. békés megye mezőkovácsházi járásában a meleg április végi napokban kezdték meg a vidék jellegzetes növényeinek: a ciroknak és a földimogyorónak a vetését.

országszerte munkához láttak már a növényápolók is, április utolsó napján sok helyen ők népesitették be a határt. a mecsekvidéki gazdaságokban mintegy 5000 holdon végeztek eddig az időszerü növényápolási feladatokkal, s most tovább kapálják a korai burgonyát, sarabolják a cukorrépát, gyomtalanitják a zöldborsót. heves megyében főként a szőlő ápolása ad sok munkát: május elsejéig valamennyi termelőszövetkezetben befejezték a szőlők metszését, s többezer holdon végeztek az első kapálással is./mti/

-.-

bb 56. óceáni front érkezik északnyugatról: szeles, kissé hüvösebb idő várható, átfutó esőkkel

i cs/j szb ká 1963. április 30.

kedden még kellemes meleg volt az idő országszerte, a hőmérők higanya 20-22 , helyenként 23 fokig emelkedett. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztálya azonban megkapta már a változásra utaló jelzéseket: az atlanti óceán térségeiből északnyugat felől, viszonylag alacsony rétegben, gyors mozgásu, hüvös légnuttám indult a kontinens fölé, amely kedden, a koradélutáni órákban elözönlötte a két németországot, nyugat-ausztriát, a csen-medencét és lengyelország nyugati vidékeit. az erős széllel érkező frontot esőzések kisérik. valószinünek látszik, hogy szerdán reggelre a front áttör a kárpátokon és az alpokon, s már a délelőtt folyamán felhősödést, átfutó esőket okoz elsősorban a dunántulon. a meteorológusok lehetségesnek tartják egyébként azt is, hogy a front nem reked meg - ahogy hasonló esetekben szokott - győr és a balaton vonalán, haenem gyorsan átfut a kárpátmedencén, s a front mögött ismét felderül az idő. mindenképpen számitani kell azonban a megélénkülő északi-északnyugati szélre, erősebb felhőképződésre és szórványos, kisebb esőkre is. a nappali hőmérséklet előreláthatólag 15-19 fok között alakul ki./mti/

-.-

bb.55. kiállitás dunaujvárosban a politechnikai oktatásról

vid fm/lm/fm 1963. április 30.

kedden a dunaujvárosi muzeumban kiállitás nyilt a dunaujvárosi iskolákban öt év óta végzett politechnikai oktatás eredményeiről. öt év előtt 750 gyermek ma két- és félezer felsős kisdiák tanul a dunaujvárosi általános iskolákban politechnikát, ismerkedik a fa-, fém- és papir- megmunkálás alapelemeivel. a leányok pedig a varrással, kézimunkázással, valamint a konyhaművészettel. a négy dunaujvárosi általános iskola növendékeinek legjobb munkáiból állitották össze a kiállitás anyagát./mti/

-.-

16.28 Zrel

bb 57. a magyar televizió május 1-én

sze szb sr 1963. április 30.

helyszini közvetitésekben és hirösszefoglalókban számol be a nemzetközi munkásünnep eseményeiről. reggel 8 órakor a moszkvai, ezt követően a leningrádi dolgozók felvonulásáról kapunk képeket.

a budapesti dózsa györgy uti közvetités előtt 9.55 órakor somogyi miklósnak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a szakszervezetek országos tanácsa elnökének üdvözlő beszédét sugározza a televizió.

ez évben első izben jelenik meg a képernyőn a szófiai, a bukaresti felvonulás, és sor kerül, mint az elmult években, a prágai, varsói és berlini ünnepségek átvételére is. /mti/

-.-

bb 58. a varsói gettó

k szb sr 1963. április 30.

felkelésének 20. évfordulója alkalmából a lengyel olvasóterem döbrentei utcai helyiségében megnyilt kiállitás, a nagy érdeklődésre való tekintettel május 10-ig látogatható, naponta 10-13 és 15-17 óra között, vasárnap is. /mti/

-.-

bb 59. kiosztották a szot 1963. évi müvészeti dijait

t hi/gk szb sr 1963. április 30.

a szakszervezetek országos tanácsa évről-évre rendszeresen dijazza azokat a müvészeket, akik alkotásaikban a leghivebben fejezik ki a munkásosztály életét, eleven kapcsolatot tartanak a dolgozókkal, segitik a szakszervezetek népmüvelő tevékenységét. ezuttal nyolc müvész alkotásait találták dijazásra méltónak.

a szot székházában kedden délután rendezett dijkiosztó ünnepségen részt vett somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a müvelődésügyi miniszter első helyettese, beckl sándor, bugár jánosné és gaál László, a szot titkárai. somogyi miklós beszédében emlékeztetett arra a kapcsolatra, amely a munkásosztály szervezkedésének első időszakától kezdve fennállott a mozgalom és a haladó világnézetü alkotók között.

/folyt.köv./

16.50 cs

1655 gal

bb 59. /kiosztották a szot... 1. folyt./- szb

a müvészet és a kultura legjobbjai - józsef attila, juhász gyula, derkovits gyula, dési-huber István és a többiek - felismerték, hogy az igazi müvész helye a munkásság oldalán van. ma népi államunkban a müvészek és a munkások közötti kapcsolat társadalmi programmá szélesedett, szervezett mozgalommá vált - mondotta, majd átnyujtotta a dijakat.

15 000 forint összegü megosztott dijat kapott:

gaál István és sára sándor, a balázs béla studió két fiatal müvésze az ,,oda-vissza,, és a ,,cigányok,, cimü dokumentumfilmek rendezői, illetve operatőri munkájáért.

10 000 forintos dijat kaptak:

keres emil szinmüvész, a jókai szinház igazgatója, az irodalom népszerüsitéséért és a munkások közötti népmüvelő tevékenységért;

kocsis albert hegedümüvész, a munkásfiatalok zenei neveléséért, müvészi munkájáért;

moldován István festőmüvész alkotásaiért és a magyar posztógyárban kifejtett népmüvelő munkájáért;

rényi tamás filmrendező, a ,,legenda a vonaton,, cimü film rendezéséért és a ganz-mávag-ban végzett népmüvelő tevékenységért;

ruttkai ottó szinmüvész, a miskolci nemzeti szinház igazgatója müvészi munkájáért, a munkás-müvész kapcsolatok terén kifejtett tevékenységéért;

szakonyi károly iró, a ,,középütt vannak a felhők,, cimü novelláskötetéért és a mult évben megjelent novelláiért. /mti/

-.-

bb 60. alfons hackl,

k s/gk szb sr 1963. április 30.

a die bühne cimü osztrák szinházi folyóirat főszerkesztője, a kulturális kapcsolatok intézetének meghivására néhánynapos látogatásra budapestre érkezett. /mti/

-.-

17.00/n

1703 gal

bb 61. pingvin, viziló, elefánt, zebra és kenguru a parondon - a szovjet állami nagycirkusz társulatának sajtótájékoztatója

t lv/tm szb sr 1963. április 30.

a magyar ujságirók országos szövetségének székházában kedden sajtótájékoztatót tartott a hazánkban tartózkodó szovjet állami nagycirkusz társulata. i. kotljarov, az együttes igazgatója elmondotta:

- a szovjet artisták, - a magyarországra érkezett társulat tagjai, - az elmult években bejárták európát. többek között vendégszerepeltek romániában, bulgáriában, a német demokratikus köztársaságban, angliában és franciaországban. magyarországon most mutatkoznak be és izgalommal várják a premiert.

- a szovjet állami nagycirkusz produkciójából kiemelkedik vlagyimir durov állatidomár száma. összesen 370 állattal jött, közöttük vizilovak, zebrák, kenguruk, rozmárok, pelikánok, pingvinek és elefántok is vannak.

- az együttesnek külön gondot okoz e nagylétszámu állatsereglet életmezése. a rozmárok például naponta 20 kiló halat esznek, az elefánt egymaga 100 kilogramm eleséget kap. az állatok nagy mennyiségü cukrot, narancsot, banánt, almát, kölest és más takarmányféleséget fogyasztanak. /mti/

-.-

bb 62. kiosztották a május 1-i plakátpályázat díjait

i lv/tm szb sr 1963. április 30.

kiosztották a május 1-i plakátpályázat díjait. a hatezer forintos első díjat görög lajos, a négy-négyezer forintos második díjat konecsni györgy és papp gábor, a három-háromezer forintos harmadik díjakat novák henrik, várnai László és papp tamás kapták. a díjakat darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője adta át. /mti/

-.-

178 [illegible]

nyugdijasaival

t sl/tr szb vg 1963. április 30.

a kohó- és gépipari minisztérium vezető munkatársai május 1. alkalmából kedden délután vendégül látták a minisztérium mintegy 100 nyugdijasát. a baráti találkozón poharazgatás közben feleleventitették az elmult évek emlékeit, elbeszélték egymásnak a mai élet tarka történeteit, problémáit. a vezetők és a nyugdijasok rövidesen ismét találkoznak, mert a kohó- és gépipari minisztérium a nyár folyamán néhánynapos közös kirándulást rendez számukra az ország legszebb vidékeire. /mti/

-.-

bb 64. elutazott budapestről v.n. zajcsikov

k hi/gk szb sr 1963 . április 30.

v.n. zajcsikov, a szovjet összszövetségi politikai és tudományos ismeretterjesztő társulat első elnökhelyettese kedden elutazott budapestről. elutazása előtt fogadta ilku pál müvelődésügyi miniszter, majd darabos iván, a párt központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője. a tit vezetősége a kossuth klubban baráti találkozót rendezett zajcsikov tiszteletére. /mti/

-.-

bb 65. külföldi szakszervezeti küldöttségek látogatása

hmé szb sr 1963. április 30.

a szot elnökségének meghivására hazánkba érkezett testvéri szakszervezeti küldöttségek kedden látogatást tettek a szaktanács székházában. a közvetlen baráti hangulatu találkozón a vendégeket beckl sándor, a szot titkára tájékoztatta a magyar szakszervezetek munkájáról. a vendégek nagy érdeklődés tanusitottak a magyar dolgozók felszabadulás utáni élete, népköztársaságunk demokratizmusa, szociális vivmányai és a szakszervezetek fejlődése, a szocializmus épitésében szerzett tapasztalatai iránt. /mti/

-.-

1805 [illegible]

bb 66. az uj indiai nagykövet bemutatkozó látogatása a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökénél

k küm hné-lm sr 1963. április 30.

dr. sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke kedden bemutatkozó látogatáson fogadta s.v. patelt, az indiai köztársaság uj magyarországi rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

-.-

bb 67. izhak ben-zvi

k küm-hné-lm sr 1963. április 30.

izrael állam köztársasági elnökének elhunyta alkalmából kedden a wesselényi utcai templomban gyászszertartást tartottak. a gyászszertartáson megjelent erdélyi károly külügyminiszterhelyettes. jelen volt meir shachar, az izraeli követség ideiglenes ügyvivője, a követség tagjai, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja./mti/

-.-

bb 68. közlekedési balesetek

i bc/sze-lm sr 1963. április 30.

a 22. kerületi balatoni uton barna lajos 35 éves gyalus az ef 59-66 rendszámu motorkerékpárral szabálytalanul előzött. vigyázatlansága miatt összeütközött az fa 28-41 rendszámu tehergépkocsival. barna lajosné, a motorkerékpár utasa, könnyebben megsérült az összeütközésnél.

a lenin körut és a rákóczi ut kereszteződésénél major lajos 27 éves segédmunkás ittasan, nem a kijelölt helyen ment át az üttesten: az fa 95-27 rendszámu tehergépkocsi elütötte. a 2/a-kerületi dimitrov ut 71. számu ház előtt kákony János 61 éves budapesti lakos ittas állapotban egy 57-es autóbusznak esett. mindkét ittas gyalogjáró szerencséjére csak könnyebben sérült meg. kórházba szállitották őket./mti/

-.-

bb 69. zászlóátadások május elseje előestéjén

sz te szb 1963. április 30.

a nemzetközi munkásosztály nagy ünnepének előestéjén, kedden, a csepeli papirgyárban rendezett ünnepségen nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára adta át a minisztertanács és a szot vándorzászlaját, valamint a kongresszusi oklevelet a csepeli papirgyár dolgozóinak. ezután többen megkapták a könnyüipar kiváló dolgozója oklevelet.

a középtiszavidéki vizügyi igazgatóság dolgozóinak dégen imre, az országos vizügyi főigazgatóság vezetője adta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját szolnokon, a szakszervezetek ságvári endre müvelődési házában.

az ünnepség második részében csáki István, a megyei pártbizottság első titkára a vizügyi igazgatóság számos dolgozójának nyujtotta át a megyei pártbizottság, a megyei tanács és a szakszervezetek megyei tanácsának vörös vándorzászlaját a szocialista munkaversenyben elért eredményekért, valamint kitüntető oklevelet a tavaszi árvizvédelemben végzett kiemelkedő munkásságukért.

a budapesti marhavágóhid és husfeldolgozó vállalat kulturális termében kettős zászlóátadási ünnepséget rendeztek kedden délután. az ünnepségen résztvett biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, kovács imre élelmezésügyi miniszter, beckl sándor, a szot titkára, csutorka lajos, az édosz titkára.

a kongresszusi versenyzászlót, valamint a minisztertanács és a szot vándorzászlaját biszku béla adta át a vállalat dolgozóinak. többen kaptak kiváló dolgozó jelvényt, oklevelet és pénzjutalmat.

a kiskunhalasi gépállomás dolgozói kedden ünnepi termelési értekezleten vették át az mszmp központi bizottságának kongresszusi versenyzászlóját, valamint a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. az ünnepségen megjelent németh károly, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. molnár frigyes, az mszmp bács megyei bizottsága első titkára és dr. varga jenő, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetének dolgozói a 8. pártkongresszus tiszteletére inditott munkaversenyben a tudományos kutatásban elért kiváló eredményeikért elnyerték az mszmp központi bizottságának kongresszusi oklevelét. az oklevelet kedden délelőtt adta át nezvál ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, igazságügyminiszter, dr. rajki sándornak, a kutató intézet igazgatójának.

/folyt.köv./

bb 69. /zászlóátadások május... 1. folyt./- szb

az országos mentőszolgálatot elmult évi munkája jutalmául a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlajával tüntették ki. a zászlót dr. szabó zoltán, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára, az mszmp központi bizottságának tagja kedden a mentők székházában adta át dr. orovecz bélának, az országos mentőszolgálat főigazgatójának.a

ezután a mentők székházával szemben levő kossuth zsuzsa leánygimnázium tanulóinak küldöttsége köszöntötte a mentőket, majd dr. doleschall frigyes egészségügyi miniszter a mentőszolgálat tiz tagjának átadta az egészségügy kiváló dolgozója jelvényt, 11 dolgozót pedig miniszteri dicséretben részesitett.

/folyt.köv./

bb 71. jelentkezzenek a károsultak

i bc/tr szb sr 1963. április 30.

a rendőrség sorozatos csalás miatt előzetes letartóztatásba helyezte kovácsi zoltán büntetett előéletü, budapest, 20. kerület, szolyva utca 5. szám alatti lakost. kovácsi zoltán hosszu ideje nem vállalt állandó munkát. az eddigi megállapitás szerint budapesten és vidéken több embertől 34 000 forintot csalt ki azzal a mesével, hogy külföldi rokona után nagy összeget örökölt, s az átutalás folyamatban van. másoknak azt állitotta, hogy vidéki nagynénje meghalt, ingatlanát ráhagyta, s amig értékesiteni tudja, segitsék ki bizonyos összeggel. az 1. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek budapest, 1. kerület pauler utca 13. második emelet 211 szám alatt, vagy telefonon a 353-730 számon, a 131-es mellékállomáson. /mti/

-.-

bb 72. ülést tartott a fejér megyei képviselőcsoport

vid sze szb hk 1963. április 30.

kedden délután székesfehérvárott ülést tartott az országgyülési képviselők fejér megyei csoportja. a tanácskozáson lipthay károlynak, a megyei tanács mezőgazdasági osztályvezetőjének tájékoztatóját hallgatták meg a képviselők a termelőszövetkezetek gazdálkodásáról, terv- és pénzügyi helyzetéről, valamint a tavaszi munkák végzéséről. /mti/

-.-

1918 [illegible]

bb 70. kedden megkezdődtek a május elsejei ünnepségek

i ms/gg szb sr 1963. április 30.

kedden a legtöbb budapesti üzemben, hivatalban, intézményben ünnepélyesen emlékeztek meg a munka és az emberi szabadság nagy ünnepéről, május elsejéről.

városszerte sok vidám, kedves esemény zajlott le. a csepel vas- és fémművekben 19 000 gyermek látogatta meg immár hagyományos szokás szerint, szülei munkahelyét. a látogatásra ünnepi diszbe öltözött a gyár. roller- és kerékpárversenyek, vidám vetélkedők, filmek és bábelőadások, művészi müsorok, sétakocsizások szórakoztatták a gyermekeket. a kis vendégek a sok érdekes élményen kivül ajándékokkal, májusfákkal, léggömbökkel tértek haza az érdekes kirándulásról.

a város különböző pontjain térzene szórakoztatta a közönséget. a bartók béla szabadtéri szinpadon a honvédség, a hungária körut és a thököly ut sarkán a pénzügyőrök zenekara, a margitszigen honvédzenekar adott müsort. térzene volt a népligetben és a 18. kerületi szabadtéri szinpadon is. a komoly zene kedvelőit a kerepesi uti lakótelepen az 1. István gimnázium, a citadellánál a fővárosi tanács, a halászbástyán a pénzintézetek szimfónikus zenekara szórakoztatta. neves fővárosi művészek fellépésével tavaszi hangverseny volt a józsef attila művelődési házban, vidám tarka est a csillagtelepi művelődési klubban. a budafoki munkásotthonban a helyi munkásdalkör szerenád-estjén a munkásmozgalom veteránjai emlékeztek küzdelmes életükre, nehéz harcaikra. az erzsébeti vasas művelődési házban a kerületi diákok irodalmi szinpada békemüsort adott.

a közlekedési klubban képző- és fotóművészeti kiállitást rendeztek, a 18. kerületi népfront klubban pedig a kerületben levő művészek képeiből és szobraiból, valamint ügyeskezü asszonyok gyönyörü kézimunkáiból nyilt kiállitás. a 17. kerületi dózsa györgy művelődési házban ki mit tud vetélkedőn vettek részt a kisz fiatalok, a kis-stadionban pedig a budapesti és megyei ifjusági válogatott csapatok ökölvivó tornájának középdöntőit bonyolitották le.

az általános és középiskolákban mindenütt megemlékeztek az ünnep jelentőségéről, sokhelyütt veteránokat is hivtak meg, akik ez alkalommal feleleventették régi emlékeiket. a hernád utcai általános iskola uttörői a hősök terén mintegy kétszáz uttörő felavatásával ünnepeltek. /mti/

-.-

1932 [illegible]

bb 73. felavatták a munkásmozgalmi hősök emlékművét szolnokon

vid fm/tné-lm hk 1963. április 30.

szolnokon kedden délután avatták fel a város főterén felállított munkásmozgalmi emlékművet, kovács ferenc szobrászművész alkotását. az avató ünnepségen czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja mondott ünnepi beszédet. a munkásmozgalmi emlékmű leleplezésénél jelen volt kun béla özvegye és fia, kőrösi györgy belügyminiszterhelyettes, csáki István a megyei pártbizottság első titkára, a megye politikai és gazdasági életének számos vezető személyisége, a város dolgozóinak ezrei.

az emlékmű leleplezését megelőzően, a megyei párt végrehajtóbizottság találkozóra hívta meg a munkásmozgalom régi harcosait. a nagy októberi szocialista forradalom, az 1919-es tanácsköztársaság és a spanyol szabadságharc ma is élő hőseit. a bensőséges hangulatu találkozón kun béla özvegye és fia is résztvett. jelen volt a veteránok, mintegy 70 tagu csoportja között mózes viktor, az egykori illegális kommunista párt központi bizottságának tagja, a megye számos országgyülési képviselője, a városi és járási pártbizottság titkárai. este a kossuth téren felállított szabadtéri szinpadon a belügyminisztérium duna művészegyüttese adott nagysikerü müsort./mti/

-.-

bb 74. fogadás a holland nemzeti ünnep alkalmából

t hi/sze-lm hk 1963. április 30.

dr. johan huibert zeeman, a holland királyság budapesti követe, a holland nemzeti ünnep alkalmából kedd este fogadást adott. a fogadáson megjelent mulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes, rónai rudolf közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, László andor, a magyar nemzeti bank elnöke, pataki János, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. résztvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja./mti/

-.-

19.1o/lm -38-

bb 75. m.e. omeljanovszkij professzor

sze-lm la 1963. április 30.

az ukrán filozofiai intézet igazgatóhelyettese kedden este a tit fizikai, kémiai, matematikai, valamint filozófiai választmányai együttes előadójelen a modern fizika és a dialektikus materializmus címmel előadást tartott a kossuth klubban./mti/

-.-

bb 76. svájci ujságirók, légügyi-idegenforgalmi-külkereskedelmi szakemberek: ,,a malév megteremtette a két ország közötti turistaforgalom fejlesztésének jobb technikai feltételeit, érdeklődés nyilvánul meg svájcban magyarország iránt, ideális nyaralóparadicsom a balaton,,

t hbj/tr szb hk 1963. április 30.

a malév budapest és zürich között már il 18-as gépet közlekedtet. ebből az alkalomból svájci légügyi-, idegenforgalmi-, külkereskedelmi szakemberek, ujságirók érkeztek budapestre és négy napot töltöttek hazánkban . elutazásuk előtt kedden találkoztak a magyar sajtó képviselőivel. a sajtótájékoztatón elmondották:

- mindannyiunk egyöntetü véleménye, hogy az il 18-as gépen rendkivül kellemes a repülőut, figyelmes a kiszolgálás, élveztük az utat.

a továbbiakban arról szóltak:

- a rövid itt tartózkodás során meggyőződhettünk, hogy magyarországon sok szép látnivaló van. tapasztalataink szerint svájcban érdeklődés mutatkozik magyarország iránt. a malév azzal, hogy il 18-as gépet közlekedtet budapest és zürich között, megteremtette a technikai lehetőségét kapcsolataink bővitésére. budapest rengeteg látnivalót kinált. ami legjobban tetszett, az a szivélyes vendéglátás, amivel fogadtak bennünket. szépnek találtuk azt is, hogy budapesten rengeteg a virág, ami külön szinfoltot kölcsönöz egy világvárosnak.

néhány svájci vendég járt a balatonon is.

- a balaton - mondották - ideális nyaralóparadicsom, hiszen európában egyetlen tó sem hasonlit hozzá. a történelmi emlékeken kivül a tó partján megtaláltuk a modern vendéglátás feltételeit is. el voltunk ragadtatva a balatontól, s hazatérve beszámolunk kellemes élményeinkről. /mti/

-.-

19.18/lm -39-

bb 78. időjárásjelentés

tr szb 1963. április 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1963 április 30-án, kedden este:

időnként élénk északnyugati szél

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány helyen kisebb esővel. időnként élénk északnyugati szél. a nappali felmelegedés szerdán valamivel gyengébb lesz, mint kedden volt. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 15-19 fok között. /mti/

-.-

bb 77. kedden ismét több külföldi szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

hmé szb sr 1963. április 30.

a szot elnökségének meghivására kedden ujabb szakszervezeti küldöttségek érkeztek a május 1-i ünnepségekre és a magyar szakszervezetek 20. kongresszusára. a szakszervezeti világszövetség küldöttségét, amelyet robert ernio, az szvsz titkára vezet, a ferihegyi repülőtéren gál László, a szot titkára fogadta. megérkezett továbbá az indonéz szakszervezetek országos tanácsa /sobsi/ küldötte, a ghanai szakszervezeti kongresszus /tuc/ küldöttsége, az algériai dolgozók általános szövetségének /ugta/ küldöttsége, a szenegáli munkaszövetség /ust/ valamint a görög demokratikus szakszervezeti mozgalom küldötte.

hazánkba érkezett a május 1-i ünnepségekre a jugoszláv szakszervezetek központi tanácsának küldöttsége és a belga gáz és elektromosipari dolgozók szakszervezetének /gazelco/ küldöttsége. /mti/

-.-

19.36/n -40-

1944

bb 79. több mint 12 000 fiatal fáklyás felvonulása - munkásgyülés miskolcon

vid fm/tné szb fm 1963. április 30.

miskolc dolgozói május elsejének előestéjén munkásgyülést tartottak a szakszervezetek megyei tanácsának uj székházában és az épület előtti téren. a gyülésen mintegy 8 000 ember hallgatta meg valkó mártonnak, az mszmp központi bizottsága tagjának, a lenin kohászati müvek kossuth-díjas igazgatójának ünnepi beszédét. a gyülésen ott voltak a baráti kassai terület pártbizottságának küldöttei is. még tartott a munkásgyülés, amikor a város két részéből elindult a kisz fiatalok fáklyás, lampionos vidám menete, hogy május 1. alkalmából köszöntsék a gyülésen résztvevő dolgozókat. több mint 12 000 fiatal vonult fel, zeneszóval, énekelve az uj székház előtti térre, ahol nagy István, a városi kisz bizottság titkára köszöntötte a munkásgyülés résztvevőit. ezután jakó András, azszmt vezető titkára üdvözölte a fiatalokat és meghivta őket az uj székházba egy kis szórakozásra, táncra, vidámságra. /mti/

-.-

bb 69. /zászlóátadások... 2. folyt./- szb

a dombóvári vasutas müvelődési otthonban kedden este rendezett ünnepségen kossa István, az mszmp központi bizottságának tagja, közlekedés- és postaügyi miniszter adta át a vasuti csomópont dolgozóinak az mszmp kongresszusi versenyzászláját. ezután szabó antal, a vasutas szakszervezet főtitkára a szot és a minisztertanács vándorzászlóját nyujtotta át. az ünnepség keretében élüzemmé avatták a helyi máv szertárfőnökséget. /mti/

-.-

bb 80. richter debrecenben

vid tr szb 1963. április 30.

felejthetetlen hangverseny színhelye volt kedden este debrecen. a zsúfolásig telt bartók teremben szvjatoszlav richter játszott . müsorán beethoven, schubert és prokofjev müvek szerepeltek. a müvészi élményért vastapssal köszöntötte richtert a debreceni közönség. /mti/

-.-

2017/n -41-

2025

bb 81. a francia parlamenti küldöttség látogatásai

t bc/tr szb 1963. április 30.

a francia parlamenti küldöttség kedden délelőtt a pesti központi kerületi bíróságra, majd a fogászati klinikára látogatott. délután a fóti gyermekvárosban tettek látogatást a francia képviselők.

este pierre francfort, a francia köztársaság budapesti követe fogadást adott a küldöttség tiszteletére. a fogadáson résztvett dr. beresztóczy miklós, az országgyülés alelnöke, dr. pesta László, az országgyülés szociális és egészségügyi bizottságának elnöke, dr. simonovits István, az egészségügyi miniszter első helyettese, puja frigyes külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, több országgyülési képviselő, a külügyminisztérium több vezető munkatársa, a kulturális és a társadalmi élet képviselői. /mti/

-.-

- v é g e -

20.55/n